

Μηλιώτισσα

Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ • Αρ. Φύλλου 7 • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2002 • Αθηνάς 41 - ΑΘΗΝΑ - Τ.Κ. 10554

Ο αείμνηστος Πάνος Ι. Μπαντούνας δίνει τη προσκεφαλάδα στο Γεώργιο Κοτσιρά στο γάμο του Πέτρου Νικολόπουλου το 1947.

Ο αείμνηστος Γεώργιος Π. Γερμανός με την αδελφή του την Φρόσω (αριστερά) και μία εξαδέλφη του το 1943 στην Αθήνα.

Πάσχα στη Πάνω-Ρούγα τη δεκαετία του 1960.

Απόφοιτοι του Δημοτικού Σχολείου Μηλεών το 1950, μπροστά στο σχολείο του Χρήστου του Λέντζου.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Στις 23 του Αυγούστου, στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων του Συλλόγου μας στο χωριό, έγιναν και τα εγκαίνια της διαρκούς έκθεσης φωτογραφίας στο Μορφωτικό Κέντρο του χωριού μας. 600 και πλέον φωτογραφίες συγκεντρώθηκαν με κόπο μεγάλο από τους απανταχού συγχωριανούς μας, οι οποίες, 600, φωτογραφίες χαρακτηρίζουν την ιστορία του χωριού μας, γενεαλογικά, πληθυσμιακά, αισθητικά, αρχιτεκτονικά, περιβαλλοντολογικά, πολιτιστικά και πολιτισμικά. Φωτογραφίες που καταγράφουν την καταγωγή μας και την πορεία μας μέσα στο χρόνο. Με λίγα λόγια είναι η φωτογραφία μας, ενθύμιο και μνήμη. Το εικονοστάσιο στο τέμπλο του χωριού μας, στη φθίνουσα πορεία του. Οι φωτογραφίες που συγκεντρώθηκαν, αξιολογήθηκαν από μεγαλύτερο αριθμό, με τα χαρακτηριστικά που ανταποκρίνονται στο πλαίσιο που αναφέραμε πιο πάνω, ανατυπώθηκαν, μεγεθύνθηκαν και τοποθετήθηκαν σε κορνίζες διαφόρων μεγεθών και αναρτήθηκαν σε συγκεκριμένα ταμπλό στη βιβλιοθήκη στην άνω αίθουσα. Η τοποθέτηση αυτή είναι προσωρινή, διότι απαιτούνται συγκεκριμένες τεχνικές εργασίες για την οριστική τους τοποθέτηση. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε το ακριβό κόστος αυτής της προσπάθειας - ήδη το κόστος έχει ανέλθει εις 2.500€ και υπολείπεται άλλο τόσο για την ολοκλήρωση του φιλόδοξου αυτού έργου. Έχει προγραμματισθεί οι φωτογραφίες να ανέλθουν εις τον αριθμό των 1000 τεμαχίων, αριθμός ικανός να αποτυπώσει τα πάντα, συνθετικά πάντα, γύρω από το χωριό μας. Τα μικρά παράπονα που ακούστηκαν είναι πρόωρα γιατί και η ιστορία αλλά και η ηθική και ο πολιτισμός του Συλλόγου μας αναδεικνύει την ίση και δίκαιη μεταχείριση των πάντων μη καταστρατηγώντας βεβαίως την αισθητική και την καλλιπεχνική αξία του έργου. Όσοι έχουν φωτογραφικό υλικό και θέλουν να το διαθέσουν ως επικοινωνήσουν με τα μέλη του Δ.Σ. Εδώ να σημειώσουμε ότι όλες οι φωτογραφίες θα επιστραφούν στους κατόχους τους. Τέλος αναμένουμε και οικονομική βοήθεια από τα μέλη του Συλλόγου μας για την ολοκλήρωση του πραγματικά αυτού μεγάλου έργου.

1952 - 2002

50 ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

1952-2002: Πενήντα χρόνια Σύλλογος των Απανταχού Μηλιωτών Ηλείας «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος». Κλείνοντας λοιπόν αυτόν τον πρώτο μεγάλο κύκλο ο Σύλλογος μας, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στο πλαίσιο των εορτασμών αυτών των 50 χρόνων δημιουργικής παρουσίας του Συλλόγου μας να εκδώσει την ιστορία του, όπως αυτή φαίνεται μέσα από τα καταγεγραμμένα πρακτικά του και τις μαρτυρίες όσων κατά καιρούς ασχολήθηκαν με τον Σύλλογο.

Δεν είναι τίποτα άλλο από τα «Έργα και τις Ημέρες» του Συλλόγου μας με λιτό και αυστηρά ιστορικό τρόπο. Όταν γράφει η ιστορία δεν χειροκροτεί ούτε αποδοκιμάζει, δεν επαινεί ούτε μέμφεται η ιστορία καταγράφει αυστηρά και δίκαια τον εαυτό της χωρίς σμικρύνσεις και μεγεθύνσεις, απλά και αληθινά. Και αυτή τη μικρή ιστορία του Συλλόγου μας θέλουμε εδώ να καταγράψουμε και να την προσφέρουμε στο ενεχυροδανειστήριο της μνήμης των απανταχού συγχωριανών μας.

Ταυτόχρονα, όμως, καταγράψαμε και την ιστορία του χωριού και την ίδια πάντα περίοδο μέσα από στοιχεία και μαρτυρίες συγχωριανών μας.

Είναι μια παράλληλη εξιστόρηση για να δούμε ακριβέστερα αυτή την πορεία μας τα 50 χρόνια αυτά. Σ' αυτή τη μεγάλη προσπάθεια προσκαλέσαμε πολλούς να βοηθήσουν, άλλοι ανταποκρίθηκαν, άλλοι όχι. Θα ήταν παράλειψη μας εδώ να μην ευχαριστήσουμε δημόσια όσους ανέλαβαν και έφεραν σε πέρας το μεγάλο τούτο έργο.

Πρώτα-Πρώτα τον Πρόεδρο του Συλλόγου Δημήτριο Κων. Λέντζο, που είχε την ιδέα αυτή και ανέλαβε όλη την ευθύνη αυτής της έκδοσης, την αναζήτηση των ιστορικών στοιχείων και γενικά όλης αυτής της ύλης, την οποία επιμελήθηκε με μεράκι, αφιερώνοντας πολλές ώρες εργασίας, για να έχουμε τώρα στα χέρια μας αυτό το επίτομο έργο της ιστορίας του Συλλόγου μας.

Ευχαριστούμε επίσης το μέλος του Συλλόγου μας και πρόεδρο παλαιότερα του Συλλόγου μας Ιωάννη Κ. (Ιωαν.) Λέντζο, που ανέλαβε όλες τις διορθώσεις του βιβλίου αυτού, αλλά και την τυπογραφική επιμέλεια του.

Τέλος, να ευχαριστήσουμε για την προσφορά τους και τα μέλη του Συλλόγου μας **Απόστολο Πάικο Λέντζο, Αλέξιο Δημητρίου Πίππα, Ιωάννη Γεωργίου Δουλή** και τον **Αριστέδη Δ. Μαρκόπουλο**, η συμμετοχή των οποίων ήταν καθοριστική και καταλυτική σ' αυτήν την προσπάθεια.

Αυτή η προσπάθεια δεν θα είχε υλοποιηθεί χωρίς τη Μεγάλη Ευεργεσία του συγχωριανού μας και μέλους του Συλλόγου μας, που έχει διατελέσει στο παρελθόν και πρόεδρος του, **Χρήστου Πάνου Γερμανού**, αναλαμβάνοντας εξ ολοκλήρου το υψηλό οικονομικό κόστος αυτής της έκδοσης.

ΑΘΗΝΑ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2002

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΛΕΝΤΖΟΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Πρόεδρος
ΜΠΙΛΑΛΗΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΣ: Αντιπρόεδρος
ΔΟΥΛΗΣ Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ: Γραμματέας
ΓΕΡΜΑΝΟΣ Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ: Ταμίας
ΚΟΤΣΙΡΑΣ Γ. ΑΝΔΡΕΑΣ: Μέλος
ΜΠΙΛΑΛΗΣ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ: Μέλος

1952 - 2002
50 ΧΡΟΝΙΑ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ
ΑΘΗΝΑ 2002

Εκδόθηκε η ιστορία του Συλλόγου μας με τον τίτλο «1952-2002 50 ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ». Παρουσιάστηκε σε ειδική εκδήλωση που έγινε στο χωριό μας στις 24 Αυγούστου στο πνευματικό κέντρο του χωριού μας με ομιλητές τους κ. Παύλο Γ. Μπιλάλη, Ιωάννη Κ. (Ιω) Λέντζο, Απόστολο Π. Λέντζο και Δημήτριο Κ. Λέντζο. Η αξία του βιβλίου ορίστηκε στα 20€ και ήδη έχει αρχίσει η διάθεση του. Για την απόκτηση του τηλεφωνήστε στο 010 3217146 ή σε οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ. Ακολουθεί το προλογικό κείμενο του Δ.Σ. του Συλλόγου στο βιβλίο:

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ
«ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ»
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΚΡΑΤΙΝΟΥ 11, 4ος ΟΡΟΦΟΣ
Τηλ. 20.510
Αριθ. Αποφάσεως 8
Εν Αθήναις τη 8/10/1952

Το Διοικ. Συμβούλιον συνελθόν σήμερον 8-10-52 εις σύσκεψιν αποφασίζει:

1. Ανακηρύσσει παμπηφεί ισόβιους επιτίμους προέδρους του Συλλόγου τους:
α) Αιδεσιμώτατον κ. Δημ. Μπιλάλην, διότι υπήρξεν ο πρωτεργάτης δια την ίδρυσιν και την περαιτέρω επιτυχίαν του Συλλόγου μας. Προσέφερε ακούραστα τας υπηρεσίας του μη φεισθείς κόπων παρά το προκεχωρημένον της ηλικίας του και συνέβαλε κυρίως εις την ηθικήν εξύψωση του Συλλόγου δίδων το παράδειγμα της αγάπης και της ομοιοίας μεταξύ των μελών.

β) Τον κ. Ιωάννην Χαρ. Δούμαν, διότι πρώτος έδειξε την αγάπην του προς την υπέθεσιν του Συλλόγου, εκήρξε την ανάγκην της λησμοσύνης διά το παρελθόν και της αγάπης και συνοχής διά το μέλλον διά την προκοπήν του Συλλόγου, προσέφερε πάντοτε προθυμότητα τας υπηρεσίας του και συνέβαλε τα μέγιστα εις την οικονομικήν κυρίως ανόρθωσιν του Συλλόγου, χάριν της οποίας επέτυχεν ο Σύλλογος μας.

2. Ανακηρύσσει επίτιμα μέλη του Συλλόγου:

α) Την Καν Ελένη Ιωάννου Δούμα δια το ευγενές ενδιαφέρον της υπέρ της εξελίξεως και επιτυχίας του Συλλόγου μας.

β) Τον κ. Ιωάννην Μπαντούναν, όστις έδωσε πρώτος το καλόν παράδειγμα προς όλους τους πατριώτας ηγούμενος πάσης προσπάθειας και προσφερθείς εις βοήθειαν δια την εκτέλεσιν έργων εις την κοινότητα παρά το βαθύ γήρας του.

γ) Τον Πρόεδρον της κοινότητος κ. Ανδρέαν Χ. Δούμαν, εις την πρωτοβουλίαν και τας άόκνους προσπάθειας του οποίου οφείλονται σήμερον αι επιτυχίαι των εξωραϊστικών και κοινοφελών έργων εις την κοινότητα.

3. Αναθέτει εις τον Γεν. Γραμματέα όπως εν καιρώ αναρτήσιν τας εικόνας των επιτίμων προέδρων εις τα Γραφεία του Συλλόγου και κοινοποιήσιν επί χάρτου περιγαμηνής την απόφασιν του Δ.Σ./λίου τόσον εις τους επιτίμους Προέδρους όσον και εις τα επίτιμα μέλη.

Εν Αθήναις τη 8/10/52
Το Διοικητικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος Κων. Δούμας Ο Γενικός Γραμματεύς Χαρ. Παναγιωτόπουλος

(Απόσπασμα στο οποίο φαίνεται μία από τις πρώτες αποφάσεις του Συλλόγου μας)

Από την παρουσίαση του βιβλίου στην βιβλιοθήκη (από αριστερά Διονύσιος Λ. Δημακόπουλος, Δημήτριος Κ. Λέντζος, Παύλος Γ. Μπιλάλης, Ιωάννης Κ. (Ιω.) Λέντζος και Απόστολος Π. Λέντζος).

Από την παρουσίαση του βιβλίου στην βιβλιοθήκη.

1952-2002 - 50 ΧΡΟΝΙΑ - ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ

Άρ. Πρακτικού 200

Χρήστος Π. Γερμανός

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον συνελθόν σήμερον 20-6-2002 εις σύσκεψιν αποφασίζει:
Έχον έπ' όψει του τό άθρον του καταστατικού καθ' ό ανακηρύσσονται οι μεγάλοι έπαιρέται, ανακηρύσσει μέγαν έδερρέτην του Συλλόγου τον κ. Χρήστον Π. Γερμανόν, διότι προσέφερεν εύγενώς τό ποσόν των τεσσάρων χιλιάδων και τετρακοσίων ευρώ (4.400) διά την έκδοσιν του επίτομου έργου της Ιστορίας του Συλλόγου μας, εις μνήμην των γονίων αυτού Δημήτρου και Πάνου.

Ό Πρόεδρος
Χρήστος Κ. Μπιλάλης

Τό Διοικ. Συμβούλιον
Τα μέλη
Πάνος Κ. Γερμανός
Ανδρέας Γ. Κοσιφός
Δημήτριος Κ. Λέντζος
Γεώργιος Π. Μπιλάλης

Ό Γ. Γραμματεύς
Ιωάννης Κ. Δουλής

Το τελευταίο πρακτικό του Συλλόγου πριν την έκδοση του βιβλίου

Μηλιώτισσα

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ

Έδρα: Αθηνάς 41, Αθήνα
Τ.Κ. 10554
Τηλ.: 010-3217146

Υπεύθυνος Έκδοσης:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ
Γ. Τερτσέτη 95, Ν. Ψυχικό

Εκδίδεται δωρεάν
από τον ΟΜΙΛΟ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Αρ. Φύλλου 7

ΕΛΕΓΕΙΑ ΜΙΑΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η Περαρούγα ιδρωμένη καθότανε σταυροπόδι στο πεζούλι της βρύσης του Καραγιάννη. Στις μικρές χωματόπλινθες τα άχυρα τα φυσούσε ένας απαλός αέρας, που έκανε τις Αριές του Μπαντούνα να βουίζουν σαν μελίτσι.

Εμείς ακουμπισμένοι στη ρεμούλκα του Χρύσαντου προγραμματίζαμε τις μικρές εκείνες κλοπές του μεσημεριού.

Τις ωραίες οπώρες, οι μικροί οπωροκλέπτες με τα μάτια γεμάτα μεσημέρι, με τα μάτια γεμάτα μπουχό και άγανα, τα μάτια των παιδιών στο χωριό μας είχαν το χρώμα της χωματόπλινθας.

Ο Λάκης, ο Χρήστος, ο Αριστείδης, ο Κωσταντής. Και στη βρύση, εκεί στο πεζούλι που ήταν ακόμη υγρό από τις στάλες της βρύσης, σφήκες, μέλισσες, μουργέλες και σκούρκοι να ξεδιψάνε παίζοντας κρυφτό στον ήλιο. Και ξαφνικά νά: φαίνονται από τη στροφή στην ελιά του Γερμανού στη Λάκα τα εξαπτέρυγα με τον παπά κρατώντας σταθερά στο ύψος του στήθους το δισκοπότηρο. Οι πόρτες κλείσανε και οι γυναίκες σταυροκοπώντας σκύψανε το κεφάλι στις αυλές.

- Τι έγινε; Που πάει ο παπάς τέτοιαν ώρα;

- Πεθαίνει η Γεωργίτσα.

Ένα πούσι έπεσε ξαφνικά και μια σιωπή, παράξενη σιωπή, δύο τρεις φορές στη ζωή μου έχω νοιώσει την απόλυτη σιωπή.

Οι Αριές ησύχασαν, οι σφήγκες ησύχασαν, το μόνο

που ακουγότανε ήταν εκείνος ο μεγάλος ήχος των ματιών.

- Πεθαίνει η Γεωργίτσα.

Ο παπα-Χρήστος πέρασε επιβλητικός στου Χρύσαντου και στη γωνία στου Μπιλάλη, έστριψε αριστερά και σκύβοντας πέρασε στο μικρό σπίτι. Τα παιδιά με τα εξαπτέρυγα έμειναν έξω. σιωπηλά. Εμείς τρέξαμε με θόρυβο μεγάλο και πήγαμε πίσω στην Αυλίτσα στα Φετεικά.

Εκεί ήταν ένα μικρό παραθυράκι λίγο πιο πάνω από το κεφάλι μας. Ακούμπησα σταθερά το πόδι μου στις πέτρες που προεξείχανε από τον τοίχο και ακουμπώντας με δύναμη τους αγκώνες μου στο ξύλινο πρεβάζι ανεβήκα εγώ και ο Λάκης. Σπρώχνοντας λίγο το μικρό, ψηρό παραθυρόφυλλο βλέπαμε μέσα.

Από κάτω ακριβώς η θεία-Γεωργίτσα στο κρεβάτι. Ήταν μέρες άρρωστη.

Δίπλα στο τσίγκινο τζάκι με τη γωνιά και το χωματίνο δάπεδο του δωματίου, πιο πέρα ο μικρός γιούκος με το ματαράσι με τα λίγα ρούχα και ένα άλλο στρωμένο κρεβάτι.

Δίπλα στην πόρτα δύο παγούρα με νερό και δυο πολύχρωμες κουρελούδες στρωμένες στο χώμα. Η θεία Γεωργίτσα με το πρόσωπο ένθεο, με ένα χρώμα στο πρόσωπο που δεν έχω δει ποτέ, έτσι φανταζόμουνα το χρώμα στο πρόσωπο του Θεού, παραληρούσε

- Πάρε με Γιώργη μου, πάρε με. Έλα με το άλογο πάρε με.

Από πάνω ο παπάς λέγοντας διάφορες προσευχές,

καλεί την θεία Γεωργίτσα να κοινωνήσει, φέρνει το μικρό κουτάλι στο στόμα της, το μικρό της σαγόκι έτρεμε με τις μικρές άσπρες τρίχες στα πάνω χείλη της, και πιάνοντας το χέρι του παπά με δύναμη, ήπια την Θεία Κοινωνία, μετά γυρνώντας το κεφάλι της δεξιά ψιθυρίζοντας κάτι που δεν άκουσα, ησύχασε, δαγκώνοντας με βία τη γλώσσα της.

Κι εγώ πρώτη φορά είδα το θάνατο μπροστά μου. Αυτό λοιπόν είπα είναι ο θάνατος; Αυτός με το άσπρο άλογο;

Και πως χώρεσε και μπήκε με το άλογο μέσα σε τούτο το δωμάτιο; Και πως χώρεσε και μπήκε σ' αυτή τη γειτονιά;

- Πέθανε η Γεωργίτσα, πέθανε η Γεωργίτσα!

Ο Λάκης του Βουτσιώτη διαλαλούσε το γεγονός στη γειτονιά. Εγώ καρφωμένος ακόμη εκεί με τις αγκώνες σφιγμένες στο πρεβάζι και τα μάτια καρφωμένα μέσα στο μικρό δωμάτιο. Ο παπάς, την προσκύνησε και η θεία Μαριγάντα της έκλεισε τα μάτια. Ο παπάς κάνοντας τις τελευταίες προσευχές ξανασκούβοντας πέρασε από τη μικρή πόρτα, τα παιδιά σηκώσανε τα εξαπτέρυγα και φύγανε.

- Πέθανε η θεία Γεωργίτσα και σείστηκε η μικρή Περαρούγα πέρα ως πέρα, κι οι γυναίκες μαύρες σκιές βγαίνοντας από τις πόρτες κατευθύνονταν όλες στο μικρό εκείνο σπίτι με το χώμα και τη μια γλαστρίτσα βασιλικό στην αυλή, σαν τις νυχτερίδες.

Η θεία Γεωργίτσα που κοροϊδεύαμε, όταν μεθυσμένη γυρνούσε στη γειτονιά. Την θυμάμαι πάντα με μια

μπουκάλα πιωτό κάτω από την ποδιά της. Τι να καταλάβουμε τα παιδιά. Και πως να νικήσεις τόση μοναξιά, τόση ερημιά στην Περαρούγα. Η θεία Γεωργίτσα ο πιο δύσκολος ρόλος στην τραγωδία της Περαρούγας. Η θεία Γεωργίτσα η Κάντζου η αδελφή της θείας Βασίλως που είχε παντρευτεί το μπάρμπα Δημήτρη τον Αθανασόπουλο (Δημητρακά) και είχε τρεις κόρες την Δημήτρω, την Χρυσούλα και την Γιαννίτσα, την αείμνηστη Γιαννίτσα την πανέμορφη, την ωραιότερη γυναίκα του χωριού μας.

Και μένανε όλοι σ' αυτό το μικρό σπιτάκι που τώρα το έχει αγοράσει ο Χρύσανθος ο Πίπτας και το έχει αποθήκη. Η θεία Γεωργίτσα το πιο μοναχικό άτομο, με όλες τις στερήσεις μιας ζωής μοναχικής και δύσκολης.

Έτσι αγάπησε το κρασί, αγάπησε το πιωτό, και όλοι φρόντιζαν να της δίνουν ένα κόμπο να λυτρωθεί, να γλιτώσει. Έτσι την θυμάμαι την θεία Γεωργίτσα.

Την άλλη μέρα πριν το μεσημέρι γέμισε η γειτονιά και πάλι κόσμος. Και εκεί μέσα στα εξαπτέρυγα και τις μαυροντυμένες γυναίκες ακούστηκαν από την αγορά ποδοβολητά αλόγου και φάνηκε στη Λάκα ένα άσπρο άλογο μ' ένα καβαλάρη όμοιο σαν εκείνο που βλέπαμε στην εκκλησία, τον Αϊ Γιώργη. Ο κόσμος παραμέρισε.

- Την προσκεφαλάδα, την προσκεφαλάδα, κάποιος φώναξε.

Και ύστερα έτσι μου φάνηκε την είδα την θεία Γεωργί-

Η αείμνηστη Γεωργίτσα Κάντζου

τσα να βγαίνει στα άσπρα από την χαμηλή πόρτα κι ο κόσμος καθισμένος σε μεγάλα τραπέζια στη Περαρούγα να πίνει και να εύχεται.

- Να ζήσετε, να ζήσετε! Φώναζε ο κόσμος.

Έφτασε το άλογο μπροστά στο σπίτι και οι ανύπαντρες γυναίκες την βοήθησαν να ανέβει στο άλογο, και τα μικρά κορίτσια κρατούσαν την ουρά του νυφικού.

Ήταν ο Αϊ Γιώργης είπανε.

Ήταν ο Χάρος είπανε άλλοι που πρώτη φορά καβάλησε άσπρο άλογο να πάρει την θεία Γεωργίτσα.

Ήταν ο Χάρος ως Νυμφίος.

Υ.Γ. Η θεία Γεωργίτσα πέθανε το 1971 σε ηλικία 57 ετών.

Δ.Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ

Έρημο σπίτι

Το σπίτι κλειστό και η αυλή γεμάτη χορτάρι στην άκρη του φράχτη, σπασμένο πιθάρι η λεσιά φαγωμένη απ' του χρόνου το σκόρο πουλιά κελαηδούνε και ψάχνουν για σπόρο.

Το κασιάρι στο πάσαλο καρφωμένο ακόμα τσεκούρι, πριόνι, σκόρπια πάνω στο χώμα, το κλειδί στην κολώνα περιμένει ν' ανοίξει τη δρύνιη πόρτα .... κι ακόμα να τριξει.

Το δρεπάνι αδούλευτο, εδώ και κάμποσα χρόνια στην αξίνας τη πλάτη, λιώνουν τα χιόνια, το σκεπάρι μονάχο, των πεύκων εχθρός μα και κείνα καίκαν, της στάχτης αφρός.

Τόσα χρόνια περάσαν, οπού έφυγε ο κύρης τάχε όλα σε τάξη, σαν καλός νοικοκύρης, που γυρνούσε τα βράδια, γιομάτος χαρά με τους ρόζους στα χέρια, τα μπράτσα γερά.

Ψηλός όπως ήταν κρατούσε στους ώμους της φαμίλιας τα βάρη, κι όλους τους νόμους, απ' τον ίσκιο του κάτω, η συμβία σιωπούσε την αγάπη, τα ήθη μ' ευλάβεια τηρούσε.

Οι φροντίδες στις μέρας το φως δε χωρούσαν τις νύχτες μικραίναν, ζα κι ανθρώποι γυρνούσαν, με τη λάμπα στο χέρι τη σοδεία ξεφορτώναν απ' το τσουκάλι ότι είχε στο τραπέζι εστρώναν.

Τα λόγια τους λίγα, σαν τις μπουκιές τους στο στόμα τις νύχτες πλαγιάζαν, σε μισότριβο στρώμα, άδειες οι ώρες κυλούσαν, σης νύχτας το χάδι το εικόνισμα φέγγει στο καντήλι καιγόταν το λάδι.

Διαβήκαν τα χρόνια, οι δυό τους αντάμα χωρίς να προσμένουν, τ' αναπάντεχο θάμα, κι οι τοίχοι γεμίσαν, πελώριες ρυτίδες βουβάθηκαν όλα, σκόρπιες χαρές, χαμένες ελπίδες.

ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΜΠΙΛΑΛΗΣ

Σχόλια

Δεκαετία του 1960. Πανηγύρι στις 8 του Μάη στη πλατεία μπροστά στου Λουκά του Δημακόπουλου το σπίτι. (Σε πρώτο πλάνο από αριστερά ο αϊμνηστος Χρήστος Ν. Μπιλάλης με τον γιο του Νίκο)

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΙΣ 23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εγινε με μεγάλη επιτυχία το πανηγύρι στο χωριό μας ανήμερα στις 23 τ' Αυγούστου την ημέρα της Παναγίας. Την οργάνωση την είχε αποκλειστικά ο Σύλλογος και η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στον εορτασμό των 50 χρόνων του Συλλόγου μας.

Τετρακόσια (400) και πλέον άτομα (μόνο από το χωριό μας), δείπνησαν και γλέντησαν μέχρι πρωίας με άφθονο φαγητό (γουρνοπούλες, σαλάτες, τυριά) και ζωντανή ορχήστρα δημοτικής μουσικής. Κατά γενική ομολογία η εκδήλωση αυτή ήταν η καλύτερη και πρέπει να γίνει πλέον θεσμός.

Εδώ πρέπει να ευχαριστήσουμε όσους πραγματικά βοήθησαν να γίνει με επιτυχία αυτή η εκδήλωση, τις κυρίες (για το πλύσιμο όλων των σκευών και τον τεμαχι-

σμό όλων των υλικών για τις σαλάτες, τα τυριά και τα ψωμιά και τη βοήθεια τους στο σερβίρισμα), συζύγους των Μπάμπη και Δημήτρη Κ. Μπιλάλη, την Ευαγγελία Γ. Τσαπάρα, τον Χρήστο Βουτσιώτη, τον Ηλία Λέντζο (για την κοπή του κρέατος), τον Γιάννη (Πάκη) Λέντζο, Ηλία Βασιλόπουλο, Πάνο Φ. Λέντζο, Ιωάννη Χ. Κότσιρα, Μαρία Κοτσιρά (για το σερβίρισμα), Αγγελική Θ. Κοτσιρά (για την εν γένει βοήθεια της), τον Δήμο Κάντζο και Απόστολο Δ. Λέντζο για την βοήθεια τους στον ηλεκτροφωτισμό, τον Γεώργιο Χαρ. Πίππα και Γεώργιο Γ. Κότσιρα (για την βοήθεια τους στη μεταφορά υλικών για την εκδήλωση). Και τέλος το μεγαλύτερο ευχαριστώ στο μικρό Πάνο Ι. Τσαπάρα για την πολύ μεγάλη του βοήθεια στην έκθεση φωτογραφίας.

Η εφημερίδα μας δίνει σε μας τη δυνατότητα να επικοινωνούμε κάπου-κάπου μεταξύ μας, όπου ο καθένας μας βλέπει και κρίνει τα πράγματα από τη δική του σκοπιά. Όταν εμείς οι παλαιότεροι αναφερόμαστε στους νέους μας, για το πως ήταν το χωριό μας, πριν γίνουν οι δρόμοι με τα ξινάρια, η συγκοινωνία, το νερό, το ηλεκτρικό, η δημιουργία της πλατείας και τόσα άλλα τα ακούν για παραμύθια. Εμείς οι πιο μεγάλοι τα ζήσαμε και εργασθήκαμε για να γίνουν αυτά, αλλά τι να τα κάνεις τώρα όλα αυτά, αφού το χωριό μας δεν έχει κόσμο και είμαστε μόνοι μας.

Νοιώθουμε λοιπόν την ανάγκη να ευχαριστήσουμε όλους τους δικούς μας ανθρώπους, όπου και να βρίσκονται, στη μεγάλη αυτή προσπάθεια για τα έργα που έγιναν στο χωριό μας.

Εγώ θα κάνω μία αναφορά στην πλατεία, γιατί ότι έγινε στα 50 χρόνια ζωής του Συλλόγου μας αναφέρεται στο βιβλίο με την ιστορία του συλλόγου.

1ο: Στην έκθεση φωτογραφίας που είναι στη μεγάλη αίθουσα της βιβλιοθήκης. Η έκθεση αυτή είναι πραγματικά μια μεγάλη προσφορά. Μόνο να σκεφτούμε το χρόνο και τον κόπο για να συγκεντρωθεί αυτό το υλικό και να πάρει τη μορφή όπως έχει διαμορφωθεί η αίθουσα, στο διαμορφωμένο πλέον χώρο της βιβλιοθήκης. Οφείλουμε τυπικά να αποδώσουμε έπαινο, σε όσους άρχισαν και συνεχίζουν να εργάζονται για τον σκοπό αυτό.

2ο: Η ιστορία των 50 χρόνων του Συλλόγου μας και του χωριού μας. Για το βιβλίο αυτό ότι και να πω είναι λίγο. Ο καθένας ας πάρει το βιβλίο πραγματικά να δει όλη την ιστορία μας.

Για την έκθεση φωτογραφίας θα ήθελα να συμπληρώσω πόσο δύσκολο έργο είναι να έρθουν όλες αυτές οι φωτογραφίες στο φως. Ήθελα να συστήσω σε όσους δεν ήταν παρόντες την ημέρα των εγκαινίων της εκθέσεως, σε κάποια επίσκεψη τους στο χωριό μας να την επισκεφτούν για να δουν πραγματικά το ενδιαφέρον αυτό έργο, το οποίο βεβαίως συνεχίζεται.

Τέλος, όλα αυτά είναι η διαθήκη που μας παρέδωσαν τα Δ.Σ. του Συλλόγου μας. Η ζωή συνεχίζεται και σκοπός όλων μας είναι οι νέοι μας να γράψουν την ιστορία της επόμενης 50ετίας. Καλή διαδρομή.

ΑΛΕΞΙΟΣ Δ. ΠΙΠΠΑΣ

Η «ΒΡΩΜΟΦΥΛΛΑΔΑ» ΚΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ «ΚΑΘΑΡΟΣ»

Πολλάκις κείμενα του εδημοσιεύθησαν στην εφημερίδα και ενόμισεν ότι ήτο το κέντρον του κόσμου. Η «**ύβρις**» μεγάλη στον πολιτισμό του χωριού μας και στην παράδοση μας. Το να αποκαλείς όμως βρωμοφυλλάδα το βιβλίο που μόλις κυκλοφόρησε ο Σύλλογος μας, είναι προκλητικό και ασεβές. Αν είναι «**βρώμικα**» όλα αυτά τα κείμενα, τόσων χρόνων και τόσων συγχωριανών μας και «**καθαρά**» μόνο τα δικά του; Ω! Τι φαυλότης και έπαρσις! Ανθρώπων που μέτρησαν το μπόι τους μόνοι τους με το «**μέτρον**» του ματαίου. Θέλουμε να υπενθυμίσουμε εδώ εις τον κύριον της «**καθαρότητος**», ότι η «**κάθαρσις**» είναι η κορυφαία στιγμή της τραγωδίας, άλλως το «**δράμα**» υφίσταται.

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Μάλλον πολλοί συγχωριανοί μας δεν έχουν καταλάβει τα αυτονόητα. Ο Σύλλογος ορίζεται απόλυτα από τις έννοιες της συμμετοχής και του εθελοντισμού. Ούτε γραφείο πολιτιστικών εκδηλώσεων είναι, ούτε εκδοτικός οίκος, ούτε «ταβέρνα» που έρχεται με το παρά σου και τον τσαμπουκά σου. Ένα άλλωστε από τα βασικά του χαρακτηριστικά είναι η ανταποδοτικότητα των προσφορών με οποιασδήποτε μορφής πράγματα, εκδηλώσεις, έργα κλπ. Οι συγχωριανοί μας, κυρίως στο χωριό, πρέπει να αντιλαμβάνονται με μεγαλύτερο σεβασμό αυτές τις έννοιες και όχι να κοκορεύονται την απόλυτη γνώση και την προσφορά, άλλωστε ο Σύλλογος ούτε η κοινοτική αρχή είναι και πράγματα πολλά και σπουδαία όμως έχει κάνει. Το να βοηθήσουν όμως οι συγχωριανοί μας στις τόσες δουλειές μιας μεγάλης εκδήλωσης δεν το θεωρούν αυτονόητο, λογίζοντας την αγορά μερικών «λαχνών» των λαχειοφόρων αγορών, ότι αγοράζουν τη συμμετοχή τους. Τι κρίμα.

Οικογένεια
αιμνήστου
Χαράλαμπου
Αν. Πίππα.

Ο αιμνήστος Κων/νος Ι. Λέντζος
με την γυναίκα του Γεωργία.

Στον Αϊ Γιώργη μια
παρέα, όρθιοι από
αριστερά: Γιάννης
Ανδρικόπουλος,
Αργύρης Λέντζος,
Γιάννης Λέντζος,
Αριστείδης
Κοτσιράς,
Αριστείδης Λέντζος,
καθιστός: Νίκος
Λέντζος.

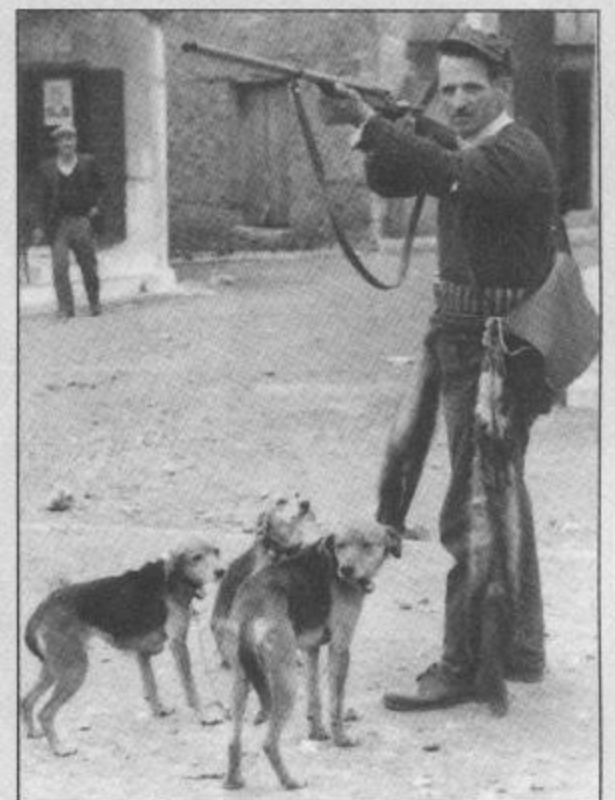

Οι αιμνήστοι Ιωάννης Γιαννόπουλος
και Δημήτριος Μπιλάλης (Παπαδημήτρης)
στην Μικρά Ασία το 1921.

Ο αιμνήστος
Πάνος Γερμανός με
τα παιδιά του μετά
το θάνατο της
πρώτης του
γυναίκας Αννέτας.

1974 στις
Κουκουναριές στου
Δούκα. Η
ποδοσφαιρική
ομάδα τότε του
χωριού. Από
αριστερά όρθιοι:
Γιάννης Τσαπάρας,
Πάνος Γερμανός,
Πάνος Κοτσιράς,
Αριστείδης
Μαρκόπουλος,
Ανδρέας Κοτσιράς,
Καθιστοί: Γιάννης
Λέντζος, Νίκος
Αθανασόπουλος,
Μίμης Λέντζος, και
ο αιμνήστος
Χρήστος
Γιαννόπουλος.

Ο αιμνήστος Κανέλος Μαρούντας
στην πλατεία του χωριού.